

emberfeletet kioltani. Megállapítja még, hogy a vádlott korlátoltsága *dilandó jellegű*.

A vallomások elhangzása után a vádlott ezeket mondja:

— Nem értettem én azt, kérem. Ha lehetne, az egészet visszacsinálnám. Sajnálom Tapasztónét. Nem tudtam, mit csináljak...

Tapasztó Mihályné kihallgatása következik. Elmondja, hogy Mihalócza sokszor volt részeg. Ezért azt mondta neki a kérdéses napon: „János bácsi, ne igyon kend. Én nagyon félek a részegektől. Költözzön el innen!” Majd elmondja az egész esetet. Megfogta a karját. Addig szurta, amíg a kedve tartotta, mert ő csak állt az uton. Elmondja, hogy papiros volt a bluzában és ezért nem voltak veszélyesek a szurások. A pálinka meg nagyon érzett Mihalócza.

Dr. Ördög védő kérde az asszonytól: Szeretjé volt a vádlottnak?

Tapasztóné erre zavartan mondja: Szerettem mint felebarátomat, másképp nem.

Tapasztó Mihály lényegtelen vallomása után Grác Kálmán tanuvallomása következett, aki a kérdéses napon nem messze dolgozott a tett színhelyétől. Két verekedőt látott: „Ne bántson kend!” kiáltotta az asszony. „De az anyád istenit!” válaszolta a férfi.

Garai András arról tesz vallomást, hogy amikor a Tapasztó ház kigyulladt, ő a szomszédban dolgozott Timár műhelyében. Egy vödör vízzel rohant eloltani a tüzet, a szobában látta Mihalócza fölakaszkodni. Levágta a kötelet, a vádlott ekkor még eszméletlenül volt.

Szele Mihály korcmáros elmondja, hogy kétszer is járt nála június 15-én Mihalócza. Rendszeres vendége volt, tudja róla, hogy alkoholist.

Az elnök fölolvassa ezután Faragó Teréz vallomását, aki benttartózkodott három gyermekével a házban, amikor a vádlott meggyújtotta a szalmát.

Mihályi ügyész tartja meg ezután vádbeszédét. A vádlott nem beszámíthatatlan, habár korlátolt. Bizonyítva van a szándékos emberölés kísérlete és a gyújtogatás is. Megfelelő ítéletet kér.

Dr. Ördög védő: Emberölési kísérlet nem történt, csupán *súlyos testisértés*. Szerelmi viszonyban volt Mihalócza a sértettel, ezért ölés nem tetelezhető fel. Nem vol beszámítható. Ítéletet kér súlyos testisértés miatt és fölmentést a gyújtogatás büntetése miatt, ami nem tekintendő bebizonyítottnak.

Félőrai tanácskozás után Vild Károly elnök kihirdeti a bíróság ítéletét.

Bűnösnek mondták ki Mihalócza Jánost szándékos emberölés kísérletében és ugyancsak a gyújtogatás büntetésében is. Ezért a 92. sz. szaksz. figyelembevételével *egyévi és tízhavi börtönbüntetésre ítélték, valamint egyévi hivatalvesztésre és politikai jogainak fölfüggesztésére*. A bíróság a négyhónapi vizsgálati fogságot beszámította a büntetésbe.

A bűnösséget a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő vallomásából állapította meg a törvényszék. A 92. szaksz. azért alkalmazták, mivel enyhítő körülménynek számít a vádlott büntetlen előélete, alkoholizmusa, öngyilkossági kísérlete és korlátolt beszámítható képessége.

Az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy emberölésre és gyújtogatásra 10 évi fegyházra írta a törvény, ezért gondolja meg, hogy megnyugszik-e az ítéletben.

Mihalócza megnyugszik az ítéletben.

Dr. Ördög védő felel a táblához, az ügyész ugyancsak a 92. szaksz. alkalmazásáért.

Román törvényjavaslat a kisebbségek oktatásügyéről.

Bukaresti jelentés szerint a román kormány törvényjavaslatot nyújtott be a kisebbségek oktatásügyéről. A javaslat előírja, hogy a népiskolákban naponta egy-két órán át román nyelv tanítandó, hogy a középiskolákba és azokból pedig a főiskolákba való beiratkozás román bizottság előtt román nyelven teendő vizsgálatról függ. A temesvári német-sváb kulturtanács ez ellen nyilatkozatban foglal állást és a román kormányt emlékezteti a forradalom után a németeknek tett ígéreteire.

A színügyi bizottság szezonnyitó ülése.

(A Szege tudósítójától.) A színügyi bizottság pénteken délután, a kulturszenátor hivatal-szobájában tartotta első ülését — a lezajlott színházi viharok után. Az ülésen a bizottságnak majdnem minden tagja megjelent.

Andor Zsigmond szinigazgató az ülés megnyitása után bemutatta a jövő hét heti műsortervezetét, amely szerint előadják a *Faustot*, *Stuart Máriát*, a *Svihákok*-at, a *Carment*, a *Cigányszerelmet*, *Oeskey brigadéros*t, a *Leányvásárt*, a *Sasfiókot*, a *Molnár és gyermekét*, a *Hermelines nőt* és a *Pillangó főhadnagyot*. Előkészületben van a *Quo vadis?* és a *Bánk bán* opera, *Ibsen Peer Gynt*-je, a *Csodaszarvas*, *Fodor László* darabja: *Navarrai Margit*, a *Levendula* és éjszakai előadásra, a *Zsivány*. A bizottság rövid tanácskozás után egyetlen műsorra tűzött darab előadását sem kifogásolta.

A kulturszenátor ezután bejelentette, hogy akarja ünnepelni a szegedi színház építésének negyvenedik évfordulóját. A kérdés fölött hosszú vita keletkezett. Back Bernát szerint ennek a jubileumnak semmi értelme sincs, mert csak a színház épületének negyvenéves fennállásáról van szó, a szegedi színészet azonban jóval öregebb. Negyven év különben sem alkalmas jubilálásra.

A bizottság többsége hozzájárult Back Bernát álláspontjához és kimondta, hogy a színház építésének negyvenedik évfordulóját nem ünnepli meg. Felmerült azonban az a terv, hogy a szegedi színészet centennáriumát kellene inkább megünnepelni. Most száz éve ugyanis annak, hogy a piaristák vezetése alatt álló gimnáziumban először tartottak színi előadásokat. A keltekek és a díszletek költségeit a város tanácsa fedezte. Így egy alkalommal nyolc, máskor pedig huszonöt forintot utalványozott a tanács a „Comédia” költségeire. Az utalványok talán megvannak még a városi számvevőség 1723—24.

évi számadásai között. Joannes Miller iudex írta alá mindkettőt. Szövegük egyforma: „Perceptor uraimék kegyelmek. Ezen comissionk szerint tisztelendő páter piarista uraimék instantiájokra, az producálendo comédiára huszonöt Rhen. forintot fizessen. Szegedini, die 15-a 8-bris 1723. Per Magistratum.” Tehát ennek a nemes aktusnak október 15-én volt a centenáriuma.

A színügyi bizottság elhatározta, hogy a kérdés tisztázása után rendkívüli ülésen foglalkozik a jubileum problémájával.

Gaál tanácsnok bejelentette ezután, hogy a szinigazgató két 200.000 koronás pályadíjat akar kitűzni, az egyiket egy nemzeti irányu, egész estét betöltő zenés színműre, a másikat pedig egy tetszés szerinti műfajú prózai darabra. A pályázati feltételek megállapítását és a bíráló bizottság összeállítását a színügyi bizottságra bizza. A bizottság nagyjában azonnal meg is állapította a pályázati feltételeket. A pályázat jellegű lesz, a pályamunkák benyújtási határidejét március elsejére tűzte ki. A pályadíjakat a viszonylagosan legjobbnak talált munkák kapják, ha irodalmi értékük is van. A zsűri tagjait később kéri fel a bizottság.

Dr. Szeless József és Back Bernát bejelentették, hogy a prózai pályadíjat 50—50.000 koronás adományokkal 300.000 korondra egészítik ki. A pályadíjakat különben Andor Zsigmond már most átadja Gaál tanácsnoknak azzal, hogy addig is gyűmölcsöztesse és a kamatokat csatolja a pályadíjakhoz.

Végül Szeless József indítványára a bizottság megelégedését fejezte ki Andor Zsigmond eddigi működéséért. Wimmer Fülöp ugyan korainak tartotta ezt a határozatot, véleménye szerint a most bemutatott műsor lejátszása után több alapja lenne a bírálatnak. A bizottság azonban elegendőnek találta az eddigi előadásokat is.

A tápéi gazdaság első évi eredménye.

(A Szege tudósítójától.) Hosszu küzdelmek és sokáig tartó föprengés eredményeként a város halósága a múlt év őszén elhatározta, hogy nagyobb szabású házigazdaságot létesít a tápéi réten. A közgyűlés hozzájárulásával a tanács ötszázhatvan katasztrális holdat ki is hasított az ottani bérföldekéből. A házigazdaság létesítésének egyik legfontosabb oka az volt, hogy a város állattalományának ellátására szükséges takarmányfélék beszerzése súlyos milliókkal terhelte meg minden évben a költségvetést. A költségvetésnek ez a tétele az állandó drágulás miatt évről-évre emelkedett, pedig kétség e'en, hogy jelenlékeny összeget takaríthatott volna meg a város, ha a takarmányokat nem vásárolja, hanem házilag termeli és ezt annál is inkább megtehette volna, mert hiszen a házi termelés minden előfeltétele rendelkezésre állt. A tanács azonban sohasem élt szívesen azzal a szerződésileg biztosított jogával, amely szerint minden földbérlet felbontható, ha a földre a város háztartásának van szüksége. A földbérlet taborának ugyanis súlyos szava van és volt mindig a városi ügyek irányításánál, a földbérlet közötti népszertűségnek a kockáztatása pedig veszélyes dolog. Valószínűleg ezért dédelgették minden földbérlet érdeket és ezért vált idővel tabuvá a város egész közönségének a tulajdona, a föld.

A rendkívüli viszonyok és a város háztartásának egyre súlyosbodó helyzete azonban mégis kikényszerítette a tabu megsértését. Szorongó szívvel és tiltakozva bár, de a botrányosan lemaradt földbérletek is emelgették lassankint. A szorongás csak akkor szűnt meg, amikor kiderült, hogy a bérletok egész természetesnek találják a bérek rendezését. Hasonló körülmények között határozta el a tanács a tápéi gazdaság létesítését is, amely szintén néhány bérlet egyéni érdekének megsértését jelentette. A szorongás azonban most is alaptalannak bizonyult, mert azok a bérletok, akik a házigazdaság miatt föld nélkül maradtak, csakhamar más helyen új városi bérlethez jutottak.

A tápéi régi házigazdaság berendezését és felszerelését még a múlt év őszén megkezdtek. Sok nehézségbe ütközött a beruházásokra szükséges milliók megszerzése, de végül mégis felépültek a gazdasági épületek, sőt a gazdaság

még cséplőgépet is vásárolt. A kezdetnek ugyan voltak nehézségei, de az első gazdasági év aránylag mégis szép eredménnyel végződött. Az ötszázhatvanholdas gazdaság betakarított termésének értéke csaknem teljesen fedezi a beruházási költségeket, tehát a városnak kivételesen sikerült ez az üzlete.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester érdeklődésünkre elmondotta, hogy az ötszázhatvan holdas gazdaságon száz hold volt a kaszáló, százhatvan holdon kukoricát termeltek, harminc-negyven hold termését elpusztította a tavaszi talajvíz (ezt a területet a víz levonulása után ismét bevetették, de termés alig volt rajta), a többi földön zabos búkkönyt, búzát és árpát termeltek. A kalászos éppen olyan jó volt, mint általában mindenütt, a kukorica azonban nem sikerült. A százhatvanholdas kukoricáson alig hat vagon kukorica termelt, ami jóval alul maradt a közepes átlagtermésen. A rossz kukoricatermésnek az volt az egyik oka, hogy a tavaszi vadvíz előntötte a vetés nagy részét, a másik oka pedig az volt, hogy későn vethették csak el a magot. Több régi bérlet ugyanis nem adta át a gazdasági év elején bérletét, hanem csak késő tavasszal szánta rá magát, amikor már elmúlt a kukoricavetés ideje. Csökkentette a termést az is, hogy sok olyan földbe vetettek kukoricát, amelyen tavaly is kukorica termelt, ami pedig ellenkezik a modern gazdálkodás szabályaival. A szabályok betartása azonban a most lezárt gazdasági év alatt lehetetlen volt, amennyiben a megelőző gazdasági évben apró parcellákon gazdálkodtak a bérletok.

— A termés általában mégis kielégítő — mondotta a polgármester —, mert értéke nem csak a föld elmaradt haszonbérlet pótolja, hanem visszatérül belőle a beruházásokra fordított tőke nagyrésze is. A tápéi gazdaságban termelt takarmány az idén nem fedezi ugyan még a város teljes takarmány szükségletét, aminek az az oka, hogy a földet a bérletok nagyon kizsákmányolták. Megfelelő váltógazdasággal azonban rövidesen megjavítjuk ismét. A termésből eddig nem edünk el semmit, a takarmányféléket és a kukoricát nem is adjuk el, a többi terményt, így a búzát is, amire nincs szüksége a városnak, csak akkor értékesítjük, ha sürgős pénzre lesz szüksége a város háztartásának.